

PREZYDENT MIASTA KROSNA

**SPRAWOZDANIE
z działalności Miejskiego
Ośrodka Pomocy Rodzinie
w Krośnie za rok 2013**

Krosno, 13 marca 2014 r.

W Gminie Krosno według danych statystycznych Głównego Urzędu Statystycznego, stan na 31 grudnia 2012 r. (ostatnie opublikowane dane demograficzne roczne GUS) zamieszkuje 47.307 mieszkańców w tym:

Kobiet - 24.918
Mężczyzn - 22.389

Krosno należy do rejonów o niższej stopie bezrobocia, jednakże bezrobocie jest jedną z głównych przyczyn trudnej sytuacji materialno – bytowej klientów pomocy społecznej.

Z danych sprawozdawczych Powiatowego Urzędu Pracy w Krośnie, stan na dzień 31 grudnia 2013 r. wynika, że stopa bezrobocia wynosiła – 8,3%, (znajduje się na tym samym poziomie co w grudniu 2012 r). Porównawczo stopa bezrobocia stan na 31 grudnia 2013 r. w powiecie krośnieńskim wynosiła 18,9%, w woj. podkarpackim 16,4%, w Polsce 13,4%, Na dzień 31 grudnia 2013 r. liczba bezrobotnych zarejestrowanych w P.U.P. wynosiła 2.604 osoby w tym: kobiet - 1.394, mężczyzn - 1.210.

Z ogólnej liczby osób bezrobotnych:

- z prawem do zasiłku było 345 osób,
- bez prawa do zasiłku było 2.259 osób.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Krośnie jest jednostką organizacyjną gminy. Z uwagi na fakt, że Krosno jest gminą o statusie miasta na prawach powiatu Ośrodek wykonuje zadania pomocy społecznej należące do właściwości gminy i do właściwości powiatu.

Wykonując zadania własne gminy i powiatu w zakresie pomocy społecznej Ośrodek kieruje się ustaleniami Prezydenta Miasta Krosna i nadzór nad wykonaniem tych zadań sprawuje bezpośrednio Prezydent Miasta Krosna.

Wykonując zadania zlecone gminie i powiatowi z zakresu administracji rządowej Ośrodek kieruje się ustaleniami przekazanymi gminie przez Wojewodę Podkarpackiego i nadzór nad wykonywaniem tych zadań sprawuje Wojewoda Podkarpacki.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Krośnie realizuje zadania z zakresu pomocy społecznej, z zakresu wspierania rodziny i pieczy zastępczej, przeciwdziałania przemocy w rodzinie, świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego, dodatków mieszkaniowych, zadania z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi, przeciwdziałania narkomanii a także z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz z zakresu zatrudnienia socjalnego.

W strukturze Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie funkcjonuje Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności dla Miasta Krosna i Powiatu Krośnieńskiego.

W siedzibie Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie mieści się Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie ma następujące źródła finansowania:

- 1) dotacja budżetu państwa,
- 2) dotacja budżetu gminy,
- 3) środki EFS,
- 4) inne źródła

Na działalność Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Krośnie na rok 2013 zaplanowana została kwota ogółem: 23.019.101 zł

w tym:

ze środków budżetu państwa	17.256.554 zł,
ze środków budżetu gminy Krosno	5.260.982 zł,
ze środków budżetu powiatu krośnieńskiego ziemskiego	21.000 zł,
ze środków budżetu innych powiatów	172.085 zł,
ze środków EFS	307.880 zł,
inne środki (darowizna)	600 zł.

Z ogólnej kwoty zaplanowano na:

- utrzymanie ośrodka	2.295.380 zł,
w tym: środki budżetu gminy	1.711.060 zł,
środki budżetu państwa	584.320 zł,
- zasiłki i pomoc w naturze - środki budżetu państwa	3.425.636 zł,
- zasiłki i pomoc w naturze - środki budżetu gminy	292.380 zł,
- świadczenia zdrowotne od wypłacanych zasiłków stałych – środki budżetu państwa	124.070 zł,
- pokrycie kosztów wyżywienia	1.398.000 zł,
w tym: dotacja budżetu państwa	973.725 zł,
środki budżetu gminy	424.275 zł,
- przeciwdziałanie przemocy – środki budżetu gminy	29.855 zł,
- Interwencja Kryzysowa	167.733 zł,
w tym: środki budżetu państwa	30.000 zł,
środki budżetu gminy	137.733 zł,
- Wsparcie Rodziny i Piecza Zastępcza	1.049.399 zł,
w tym: środki budżetu państwa	82.593 zł,
środki budżetu gminy Krosno	794.721 zł,
środki budżetu innych powiatów	172.085 zł,
- przeciwdziałanie alkoholizmowi i narkomanii	641.255 zł,
w tym: środki budżetu gminy	640.655 zł,
inne środki (darowizna)	600 zł,
- Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności	644.360 zł,
w tym: środki budżetu państwa	525.000 zł,
środki budżetu gminy	98.360 zł,
środki budżetu starostwa krośnieńskiego	21.000 zł,
- Świadczenia rodzinne	11.583.210 zł,
w tym: środki budżetu państwa	11.511.210 zł,
środki budżetu gminy	72.000 zł,
- Dodatki mieszkaniowe – środki budżetu gminy	1.023.823 zł,

- projekt EFS	344.000 zł,
w tym: wkład własny gminy	36.120 zł,
środki EFS	307.880 zł.

POMOC SPOŁECZNA

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Pomoc społeczna powinna w miarę możliwości doprowadzić do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Prawo do świadczeń z pomocy społecznej uwarunkowane jest wykazaniem się własną aktywnością w zakresie zaspokajania swych potrzeb życiowych.

Rodzaj, forma i rozmiar świadczenia powinny być odpowiednie do okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy. Potrzeby osób i rodzin korzystających z pomocy powinny zostać uwzględnione, jeżeli odpowiadają celom i mieszczą się w możliwościach pomocy społecznej.

Prawo do świadczeń z pomocy społecznej mają osoby i rodziny, które spełniają kryterium dochodowe określone w ustawie z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (tekst jedn. Dz.U. z 2013 r. poz. 182 z póź. zm.)

W 2013 r. kryterium dochodowe wynosiło:

- dla osoby samotnie gospodarującej 542 zł,
- na osobę w rodzinie 456 zł.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie lub rodzinie, pomimo przekroczenia kryterium dochodowego, może być przyznany:

- zasiłek celowy na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną – płatny z budżetu państwa,
- zasiłek celowy na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego – płatny z budżetu gminy,
- specjalny zasiłek celowy – płatny z budżetu gminy,
- pomoc pieniężna lub pomoc rzeczowa pod warunkiem zwrotu w części lub całości kwoty zasiłku lub wydatków na pomoc rzeczową.

Szczegółowe zasady zwrotu tych świadczeń określa Uchwała Nr XXII/497/04 Rady Miasta Krosna z dnia 31 sierpnia 2004 r.

Podwyższone kryterium dochodowe do 150% dawało możliwość przyznania pomocy w zakresie dożywiania zgodnie z ustawą z dnia 29 grudnia 2005r. ustanowieniu programu wieloletniego "Pomoc państwa w zakresie dożywiania" (Dz.U. Nr 267, poz. 2259 z 2005r. z póź. zm.).

Przyznanie świadczeń z pomocy społecznej poprzedzone jest rodzinnym wywiadem środowiskowym i następuje w formie decyzji administracyjnej. Nie wymaga wydania decyzji administracyjnej świadczenie w postaci interwencji kryzysowej, pracy socjalnej, poradnictwa,

przyznanie biletu kredytowanego a także świadczenie w postaci wynagrodzenia należnego opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznanej przez sąd.

Pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodu:

- 1) ubóstwa,
- 2) sieroctwa,
- 3) bezdomności,
- 4) bezrobocia,
- 5) niepełnosprawności,
- 6) długotrwałej lub ciężkiej choroby,
- 7) przemocy w rodzinie,
- 7a) potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi,
- 8) potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności,
- 9) bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych,
- 10) trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą,
- 11) trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego,
- 12) alkoholizmu lub narkomanii,
- 13) zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej,
- 14) klęski żywiołowej lub ekologicznej.

W 2013 r. pomocą społeczną, łącznie z pracą socjalną, objętych było 2.011 rodzin. W ramach zadań zleconych i zadań własnych świadczenia przyznano 2.336 osobom z 1.559 rodzin.

Najczęstszymi przyczynami kwalifikującymi do pomocy było: bezrobocie, długotrwała lub ciężka choroba, oraz niepełnosprawność.

Wśród klientów Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w 850 rodzinach bezrobocie było zasadniczym powodem ubiegania się o szeroko rozumianą pomoc. Długotrwała lub ciężka choroba była powodem korzystania z pomocy w 632 rodzinach, a niepełnosprawność w 543 rodzinach.

Do negatywnych zjawisk mających wpływ na funkcjonowanie rodzin należała także bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych oraz nadużywanie alkoholu.

Bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych stwierdzono w 161 rodzinach objętych pomocą społeczną, problem alkoholowy stwierdzono w 281 rodzinach, w których funkcjonowało 294 osoby uzależnione od alkoholu.

Z ogólnej liczby rodzin objętych pomocą społeczną: 677 rodzin to rodziny z dziećmi, z tej liczby:

- 145 rodzin - to rodziny posiadające troje i więcej dzieci (rodziny wielodzietne),
- 208 rodzin - to rodziny niepełne.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Krośnie w 2013 roku udzielał następujących świadczeń:

Zasiłek stały

Zasiłek stały jest zadaniem własnym gminy – pieniężnym świadczeniem obligatoryjnym, finansowanym w formie dotacji z budżetu państwa.

Zasiłek stały przysługuje:

- pełnoletniej osobie samotnej, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej,
- pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie, jest niższy od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.

Z uwagi na sposób obliczania kwoty zasiłku stałego jest to świadczenie wyrównujące dochód osoby uprawnionej, do wysokości odpowiedniego kryterium dochodowego.

W 2013 roku maksymalna kwota zasiłku stałego wynosiła 529 zł miesięcznie, minimalna kwota zasiłku stałego wynosiła 30 zł miesięcznie.

Za osoby pobierające zasiłki stałe, które nie były objęte ubezpieczeniem zdrowotnym z innego tytułu, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie opłacał składkę na ubezpieczenie zdrowotne.

Z zasiłków stałych w 2013 r. skorzystało 325 osób, na łączną kwotę 1.410.537 zł., finansowaną z budżetu państwa.

Składki na ubezpieczenie zdrowotne były opłacane dla 260 osób, koszt składek wyniósł 123.484 zł., finansowany z budżetu państwa.

Zasiłek okresowy

Zasiłek okresowy jest zadaniem własnym gminy, jest to świadczenie w części obligatoryjne i w części fakultatywne.

Obligatoryjna, minimalna wysokość zasiłku okresowego finansowana jest z budżetu państwa i w 2013 r. wynosiła 50% różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej lub kryterium dochodowym rodziny a dochodem osoby samotnie gospodarującej lub dochodem rodziny. Zasiłek okresowy przyznawany w kwocie przewyższającej ww. minima jest fakultatywny i przyznawany z budżetu gminy. Fakultatywny charakter ma również czasokres przyznania zasiłku okresowego.

Zasiłek okresowy nie mógł być przyznany w kwocie niższej niż 20 zł.

Z zasiłków okresowych w 2013 r. skorzystało 840 osób, na kwotę 1.760.742 zł. Z tego kwota 1.755.000 zł była finansowana z budżetu państwa, a kwota 5.742 zł była finansowana z budżetu gminy.

Zasiłek celowy i pomoc w naturze (rzeczowa) Specjalny zasiłek celowy

Zasiłki celowe, jako zadanie własne gminy o charakterze fakultatywnym, przyznawane były z przeznaczeniem na: pokrycie części lub całości leczenia i leków, częściowego pokrycia opłat związanych z utrzymaniem mieszkania, zakupu opału, zakupu odzieży oraz pokrycie innych niezbędnych potrzeb osób lub rodzin. Wysokość zasiłku celowego uzależniona była od indywidualnej sytuacji osób i rodzin ubiegających się o pomoc i od możliwości finansowych Ośrodka.

Niezależnie od pomocy finansowej w formie zasiłków celowych przyznawana była pomoc rzeczowa. Klienci otrzymali bieliznę pościelową, prześcieradła, śpiwory, koce, ręczniki i środki czystości.

W sytuacjach szczególnych, gdy dochód osoby lub rodziny przekraczał kryterium dochodowe, przyznawane były specjalne zasiłki celowe. Najczęściej występującymi sytuacjami szczególnymi była długotrwała i ciężka choroba.

W 2013 roku z pomocy w formie zasiłków celowych i pomocy w naturze finansowanych z budżetu gminy skorzystały 922 osoby, na kwotę 280.648 zł.

W tym, między innymi przyznano:

- specjalne zasiłki celowe dla 274 osób, na kwotę 116.135 zł,
- zasiłki celowe w związku ze zdarzeniem losowym, dla 4 osób, na kwotę 6.012 zł,
- zasiłki celowe na zakup węgla dla 136 rodzin, na kwotę 66.790 zł,
- pomoc rzeczową dla 54 rodzin, na kwotę 1.961 zł,
- pokryto koszty pogrzebu dla 3 osób, na kwotę 7.447 zł,
- pokryto koszty pochówku dzieci zmarłych przed urodzeniem na kwotę 4.434 zł.

W sytuacjach, gdy występowało uzasadnione podejrzenie marnotrawstwa własnych środków, bądź marnotrawienia przyznanej pomocy, przyznawane były zasiłki w formie niepieniężnej w postaci bonu towarowego lub przyznaną pomoc przekazywano przelewem na konto bankowe na uregulowanie w całości lub części opłat energii elektrycznej, gazu lub opłat czynszu mieszkaniowego.

Zasiłki celowe i pomoc rzeczowa udzielana dla osób poszkodowanych w wyniku niekorzystnych zjawisk atmosferycznych (powódź, długotrwałe opady deszczu, osunięcia ziemi).

W 2013 r. jednej rodzinie wypłacono kwotę 259.216,02 zł w ramach realizacji decyzji administracyjnej z 2012 r., Decyzją tą przyznano rodzinie zasiłek celowy w kwocie 300.000 zł, płatny w ratach z przeznaczeniem na zakup działki i budowę budynku mieszkalnego w związku ze zniszczeniem w wyniku osunięcia się ziemi w maju 2010 r. budynku mieszkalnego.

Powyższa pomoc udzielona została na podstawie art. 40 ust. 2 i 3 ustawy o pomocy społecznej, który mówi, że zasiłek celowy może być przyznany osobie albo rodzinie, które poniosły straty w wyniku klęski żywiołowej lub ekologicznej, który to zasiłek może być przyznany niezależnie od dochodu i może nie podlegać zwrotowi.

Wypłacona kwota w całości finansowana była ze środków budżetu państwa.

wynagrodzenie za sprawowanie opieki

Świadczeniem pieniężnym z pomocy społecznej jest m.in. wynagrodzenie należne opiekunowi prawnemu z tytułu sprawowania opieki. Powyższy przepis reguluje, art. 36 pkt 1 lit.h oraz art. 53a ustawy o pomocy społecznej oraz art. 162 § 1 kodeksu rodzinnego. Zgodnie z przepisami kodeksu rodzinnego za sprawowanie opieki sąd może przyznać opiekunowi prawnemu wynagrodzenie. Może mieć ono charakter okresowy albo jednorazowy. Wynagrodzenie to nie jest przyznawane z urzędu, lecz na żądanie zgłoszone przez opiekuna. Wynagrodzenie pokrywa się z dochodów lub majątku osoby, dla której opieka została ustanowiona, a jeżeli osoba ta nie ma odpowiednich dochodów lub majątku, wynagrodzenie jest pokrywane ze środków publicznych na podstawie przepisów o pomocy społecznej.

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej wynagrodzenie za sprawowanie opieki wypłaca się w wysokości ustalonej przez sąd. Wynagrodzenie to obliczone w stosunku miesięcznym nie może przekraczać 1/10 przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw, bez wypłat nagród z zysku, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego za okres poprzedzający dzień przyznania wynagrodzenia.

Udzielenie świadczeń w postaci wynagrodzenia za sprawowanie opieki nie wymaga przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego oraz wydania decyzji administracyjnej.

W 2013 r. wypłacono takie świadczenie dla 2 osób sprawujących opiekę. Łącznie wydatkowano na ten cel kwotę 3.400 zł , płatną z budżetu państwa.

Posiłki.

Pomoc w postaci jednego gorącego posiłku dziennie jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym, przysługuje osobie, która własnym staraniem nie może go sobie zapewnić, może to być świadczenie doraźne bądź okresowe.

W 2013 r. realizowany był wieloletni Program Rządowy "Pomoc państwa w zakresie dożywiania". Program ustanowiony był na lata 2006-2013.

Pomoc w ramach rządowego programu udzielana była w formie:

- posiłku,
- świadczenia pieniężnego w postaci zasiłku celowego na zakup żywności,
- pomocy rzeczowej w postaci produktów żywnościowych.

Pomoc w zakresie dożywiania przyznana była osobom i rodzinom, jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie nie przekraczał 150% odpowiedniego kryterium dochodowego.

W 2013 r. 150% kryterium dochodowego stanowiło kwotę:

- dla osoby samotnie gospodarującej 813 zł,
- na osobę w rodzinie 684 zł.

Pomoc w formie posiłków realizowana była następująco:

Dzieci w wieku przedszkolnym uczęszczające do przedszkoli korzystały z pełnego wyżywienia w stołówkach przedszkolnych.

Dzieci w wieku do lat siedmiu pozostające w domu lub uczęszczające do oddziałów przedszkolnych zlokalizowanych przy szkołach oraz uczniowie szkół podstawowych i gimnazjów korzystali z pełnych obiadów dwudaniowych w stołówkach zlokalizowanych na terenie szkół.

Uczniowie szkół ponadgimnazjalnych korzystali z obiadów dwudaniowych w stołówkach zlokalizowanych najbliżej miejsca zamieszkania lub miejsca nauki.

Osoby dorosłe korzystały z obiadów w stołówkach zlokalizowanych przy szkołach, w Jadłodajni Towarzystwa Pomocy im. św. Brata Alberta w Krośnie, w stołówce Domu Pomocy Społecznej Nr 2 w Krośnie oraz w barze „Oliwka” w Krośnie przy ul. Grodzkiej 8.

W 2013 r. obowiązywały umowy z następującymi podmiotami prywatnymi prowadzącymi stołówki:

1. Danuta Stojak „Efekt,, Ośrodek Szkolenia Kierowców Usługi Gastronomiczne i Sklep Spoż.- Przemysł. 38 – 400 Krosno, ul. Wojska Polskiego 45, Dębowa 37a - na wydawanie posiłków dla uczniów Miejskiego Zespołu Szkół Nr 5, Miejskiego Zespołu Szkół z Oddziałami Integracyjnymi i Szkoły Podstawowej Nr 4.
2. Firma Handlowo – Usługowa Małgorzata Bardzik, ul. M. Konopnickiej 5 w Krośnie – na wydawanie posiłków dla uczniów Szkoły Podstawowej Nr 3.

3. Zakład Usług Zbiorowego Żywienia „Marta” Marta Pac, 38 – 400 Krosno ul. Kletówki 1 – na wydawanie posiłków dla uczniów Miejskiego Zespołu Szkół Nr 4, Szkoły Podstawowej Nr 6.
4. Mola Dorota, 38 – 400 Krosno, ul. J. i S. Magurów 1– na wydawanie posiłków dla uczniów Miejskiego Zespołu Szkół Nr 1, Szkoły Podstawowej Nr 8, Szkoły Podstawowej Nr 5.
5. Stołówka Malinowska Ryszarda, 38–400 Krosno, ul. Wyspiańskiego 20 – na wydawanie posiłków dla uczniów Miejskiego Zespołu Szkół Nr 2.
6. Firma Produkcyjno – Handlowo – Usługowa Czesława Kosiek 38 – 400 Krosno, ul. Tysiąclecia 13 – na wydawanie posiłków dla uczniów Miejskiego Zespołu Szkół Nr 3, oraz od 3.09.2012r. na prowadzenie stołówki w Bursie Miedzyszkolnej.
7. Jolanta Bukowska 38-500 Sanok, ul. Królowej Bony 10 - Bar „Oliwka” w Krośnie ul. Grodzka 8 – na wydawanie posiłków dla osób z terenu Krosna.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie pokrywał również posiłki dla uczniów – mieszkańców Krosna, uczęszczających do szkół zlokalizowanych poza Krosnem, między innymi uczniów: Szkoły Podstawowej w Zręcinie, Zespołu Szkół w Korczynie, Zespołu Szkół Gastronomiczno - Hotelarskich w Iwoniczu – Zdroju, Zespołu Szkół Publicznych w Miejscu Piastowym, Specjalnego Ośrodka Szkolno – Wychowawczego dla Osób Niesłyszących i Słabosłyszących w Krakowie, Rolniczego Centrum Kształcenia Ustawicznego w Wolborzu, Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii w Łysej Górze a także dla dzieci z terenu Krosna uczęszczających do Przedszkoli w Korczynie i Miejscu Piastowym.

Z dodatkowych ciepłych posiłków w postaci podwieczorku korzystały także dzieci uczęszczające na zajęcia do świetlic środowiskowych.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie pokrywał koszty posiłków na wniosek dyrektorów szkół lub przedszkoli gdy uczeń albo dziecko korzystające z zajęć w ramach rocznego przygotowania przedszkolnego wymagało skorzystania z posiłku a ośrodek pomocy nie miał możliwości przyznania tej pomocy.

Liczba dzieci korzystających z posiłków na wniosek dyrektora szkoły lub dyrektora przedszkola nie mogła przekroczyć 20% ogólnej liczby dzieci i uczniów korzystających z dożywiania na podstawie wydanych decyzji administracyjnych.

W 2013 r. z posiłków na wniosek dyrektorów szkół lub dyrektorów przedszkoli skorzystało 136 dzieci.

Na podstawie wydanych decyzji administracyjnych z posiłków skorzystało 300 dzieci do 7 roku życia i 537 uczniów do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej.

Łącznie z pomocy w formie gorących posiłków w 2013 roku skorzystało 1.079 osób z 686 rodzin, wydano łącznie 152.070 posiłków, na kwotę 845.481 zł

Z pomocy w postaci zasiłku celowego na zakup żywności skorzystało 496 rodzin o liczbie osób w tych rodzinach 835. Na zasiłki celowe na zakup żywności wydatkowano kwotę 386.543 zł.

Z pomocy rzeczowej w postaci produktów żywnościowych na przygotowanie posiłków skorzystało 26 osób – uczestników Środowiskowego Domu Samopomocy w Krośnie. Na produkty żywnościowe wydatkowano kwotę 37.346 zł.

Kwotę 127.352 zł przeznaczono na doposażenie punktów wydających i przygotowujących posiłki.

Ogółem z pomocy w ramach rządowego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” w 2013 r. skorzystało 1.815 osób.

Na realizację ww. programu wydatkowano kwotę 1.396.722 zł., z tego:

- środki własne gminy stanowiły kwotę 422.997 zł,
- dotacja z budżetu państwa stanowiła kwotę 973.725 zł.

Pomoc osobom bezdomnym

W przypadku osób bezdomnych gminą właściwą w sprawie świadczeń z pomocy społecznej jest gmina ostatniego miejsca zameldowania tej osoby na pobyt stały. Sprawę tę reguluje art. 101 pkt. 2 ustawy o pomocy społecznej. Pomoc przyznawana jest na wniosek osoby zainteresowanej, w oparciu o rodzinny wywiad środowiskowy przeprowadzany w miejscu pobytu. Wniosek wraz z dokumentacją przekazywany jest do ośrodka pomocy właściwego ze względu na miejsce ostatniego zameldowania i ośrodek ten przyznaje pomoc. W sprawach pilnych i niecierpiących zwłoki pomoc przyznawana jest w miejscu pobytu a gmina właściwa ze względu na miejsce ostatniego zameldowania obowiązana jest do zwrotu wydatków.

W zakresie udzielania pomocy osobom bezdomnym Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie ściśle współpracował z Towarzystwem Pomocy im. św. Brata Alberta w Krośnie. Wyżej wymienione Towarzystwo od 1999 r. prowadzi noclegownię dla bezdomnych mężczyzn. Schronisko dysponuje 15 miejscami statutowymi, a w 2013 r. z pomocy w formie schronienia skorzystały tam 62 osoby. Osoby bezdomne mogły w schronisku skorzystać z prysznicy, otrzymać bieliznę i odzież oraz otrzymać ciepły posiłek. Pomocą finansową, pomocą w formie posiłków i pracą socjalną objętych było 14 osób przebywających w Schronisku w Krośnie. Za pobyt jednej osoby (bezdomnego mężczyzny) przebywającej w Domu Inwalidy Bezdomnego w Sanoku, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie pokrywał koszty schronienia na łączną kwotę 2.361 zł, kwota ta finansowana była ze środków własnych gminy. Jedna bezdomna kobieta pochodząca z gminy

Krosno przez część roku 2013 (w okresie wczesnej wiosny, późnej jesieni i zimy) przebywała w schronisku dla bezdomnych kobiet w Raławówce. Koszty pobytu w schronisku pokrywane były z przysługującego kobiecie zasiłku stałego.

Jeden bezdomny mężczyzna objęty był przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie indywidualnym programem wychodzenia z bezdomności.

Realizując powyższy program zobowiązał się zerwać z włóczęgowskim trybem życia, zachować abstynencję i podjąć leczenie. Ze strony naszego Ośrodka objęty został pracą socjalną i doraźną pomocą finansową.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie dysponuje procedurą postępowania z osobami bezdomnymi wymagającymi pomocy w okresie zimowym. Dysponuje też wykazem instytucji z terenu województwa podkarpackiego, w których osoby bezdomne mogą uzyskać pomoc.

Na terenie naszego miasta przebywają również osoby bezdomne, które nie wyrażają zgody na pobyt w Schronisku. Problem ten jest szczególnie niepokojący w okresie zimowym, jednak nie występują takie sytuacje, aby osoba bezdomna, wyrażająca chęć pobytu w schronisku była pozbawiona możliwości skorzystania z pomocy w formie schronienia.

W 2013 r. w dniu z 7 na 8 lutego przeprowadzona była ogólnopolska akcja badania liczby osób bezdomnych. W akcji uczestniczyli funkcjonariusze policji, straży miejskiej, pracownicy schroniska dla bezdomnych oraz pracownicy socjalni pracujący w rejonach opiekuńczych. Koordynatorem prowadzonej akcji na terenie gminy Krosno był przedstawiciel Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie. Na terenie Krosna w czasie prowadzonego badania liczenia osób bezdomnych przebywały 34 osoby bezdomne.

Usługi opiekuńcze oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze

Bardzo istotnym zadaniem pomocy społecznej jest świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania osobom, które ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych.

Na terenie Gminy Krosno usługi opiekuńcze świadczone są przez organizacje pozarządowe; Polski Czerwony Krzyż i Polski Komitet Pomocy Społecznej. Organizacje te zostały wyłonione w wyniku rozstrzygnięcia otwartego konkursu ofert pt. „Organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla mieszkańców Miasta Krosna w latach 2013-2014”.

Polski Czerwony Krzyż świadczy usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze należące do zadań własnych gminy oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi i dla dzieci specjalnej troski należące do zadań zleconych gminie.

Polski Komitet Pomocy Społecznej świadczy usługi opiekuńcze należące do zadań własnych gminy

W 2013 r. koszt 1 godziny usług wynosił:

- usługi opiekuńcze z zadań własnych gminy - 14,77 zł,
- specjalistyczne usługi opiekuńcze z zadań własnych gminy – 15,00 zł,
- specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób pełnoletnich z zaburzeniami psychicznymi, z zadań zleconych gminie – 15,70 zł,
- specjalistyczne usługi opiekuńcze dla dzieci specjalnej troski, z zadań zleconych gminie – 21,90 zł.

Rodzaj usług opiekuńczych dostosowany jest do indywidualnych potrzeb, wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności. Zakres i wymiar usług ustalał pracownik socjalny wspólnie z klientem w trakcie przeprowadzania rodzinnego wywiadu środowiskowego.

Szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania określa uchwała Nr L/941/09 Rady Miasta Krosna z dnia 27 listopada 2009 r. zmieniona uchwałą Nr XXXII/499/12 Rady Miasta Krosna z dnia 30 sierpnia 2012 r.

Rodzaje specjalistycznych usług opiekuńczych, kwalifikacje osób świadczących te usługi, warunki i tryb ustalania oraz pobierania opłat za specjalistyczne usługi świadczone osobom z zaburzeniami psychicznymi oraz warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat za usługi świadczone dla osób z zaburzeniami psychicznymi określa Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz. U. Nr 189, poz. 1598 ze zm.).

Polski Czerwony Krzyż i Polski Komitet Pomocy Społecznej na realizację zadania w zakresie wykonywania usług opiekuńczych otrzymują dotację celową przekazywaną przez Gminę Krosno na podstawie meldunku o wysokości poniesionych wydatków.

Na podstawie decyzji przyznających pomoc w formie usług opiekuńczych i na podstawie meldunków od organizacji wykonujących usługi opiekuńcze ustalono, że w 2013 r. tą formą pomocy objętych było:

- w ramach zadań zleconych gminie 35 osób, w tym: 28 osób dorosłych, z zaburzeniami psychicznymi i 7 dzieci specjalnej troski. Usługi wykonywane były przez PCK, wypracowano łącznie 22.692 godziny, na kwotę 382.069 zł,
- w ramach zadań własnych gminy 121 osób, w tym: 18 osób objętych było specjalistycznymi usługami opiekuńczymi wykonywanymi przez PCK, wypracowano 9.725 godzin, na kwotę 145.875 zł., 17 osób objętych było usługami opiekuńczymi wykonywanymi przez PCK, wypracowano 14.211 godzin, na kwotę 209.896 zł., 86 osób objętych było usługami opiekuńczymi wykonywanymi przez PKPS, wypracowano 59.320 godzin, na kwotę 876.156 zł.

Odpłatność za świadczone usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze w 2013 r. wyniosła 214.696 zł.

Wsparcie poprzez uczestnictwo w Środowiskowym Domu Samopomocy.

Ośrodkami wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi są Środowiskowe Domy Samopomocy. Świadczą one usługi w ramach treningów samoobsługi i treningów umiejętności społecznych, polegających na nauce, rozwijaniu lub podtrzymywaniu umiejętności w zakresie czynności dnia codziennego i funkcjonowania w życiu społecznym

Na terenie Miasta Krosno funkcjonują dwa Środowiskowe Domy Samopomocy.

1. Środowiskowy Dom Samopomocy w Krośnie przy ul. Kletówki 7a, działający jako jednostka organizacyjna pomocy społecznej, jest domem typu A – dla osób przewlekle psychicznie chorych, typu B – dla osób upośledzonych umysłowo i typu C – dla osób wykazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych. Dom ten dysponuje 42 miejscami statutowymi, w 2013 r. z usług świadczonych przez ten dom skorzystało 48 osób – mieszkańców Krosna.
2. Środowiskowy Dom Samopomocy w Krośnie przy ul. Gen. J. Hallera 6/4, działający przy Polskim Stowarzyszeniu na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym w Krośnie. Dom ten jest domem typu B – dla osób upośledzonych umysłowo, dysponuje 25 miejscami statutowymi. Z usług świadczonych przez ten dom skorzystało 28 osób, w tym 22 osoby to mieszkańcy Krosna i 6 osób to mieszkańcy powiatu krośnieńskiego ziemskiego.

Osoby z powiatu krośnieńskiego ziemskiego mogły zostać skierowane do Środowiskowego Domu Samopomocy działającego na terenie Krosna po zawarciu porozumienia przez Powiat Krośnieński z Gminą Krosno, w sprawie powierzenia przez powiat krośnieński realizacji zadania publicznego, jakim jest prowadzenie środowiskowych domów samopomocy.

W Środowiskowych Domach Samopomocy poprzez działania zespołów wspierająco – aktywizujących, każdy uczestnik przystosowywany jest w możliwie największym stopniu do samodzielnego życia.

Uczestnicy poprzez terapię zajęciową mogą rozwijać swoje zainteresowania muzyczne, plastyczne, teatralne, artystyczne, kulinarne itp. Wykwalifikowany zespół wspierająco – aktywizujący prowadzi zajęcia w oparciu o plan zajęć oraz indywidualny program terapii. Uczestnicy w każdej sprawie mają możliwość konsultacji psychologicznej, psychiatrycznej, prawnej i socjalnej.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie wydaje decyzje kierujące i ustala odpłatność za pobyt uczestników w Środowiskowym Domu Samopomocy. Jeżeli dochód na osobę w rodzinie lub dochód osoby samotnie gospodarującej przekracza 250% kryterium dochodowego, ustala się

odpłatność za pobyt w Środowiskowym Domu Samopomocy w wysokości 5% dochodu na osobę w rodzinie.

Na dzień 31 grudnia 2013 średni miesięczny koszt utrzymania jednego uczestnika Środowiskowego Domu Samopomocy wynosił 1.020 zł. Koszty utrzymania uczestników Środowiskowych Domów Samopomocy pokrywane są w całości z budżetu państwa.

Pomoc instytucjonalna – Domy Pomocy Społecznej.

Osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej.

Realizując zadania własne gminy o charakterze obowiązkowym Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Krośnie wydaje decyzje o skierowaniu do domu pomocy społecznej mieszkańców Krosna i decyzje ustalające opłatę za pobyt tych mieszkańców w domu pomocy społecznej. Realizując natomiast zadania powiatu Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie wydaje decyzje o umieszczeniu skierowanych do domów pomocy społecznej w Krośnie osób z terenu Krosna i osób skierowanych przez inne gminy.

Za osoby, które umieszczane są w domach pomocy społecznej na podstawie skierowania wydanego po dniu 1 stycznia 2004 r. odpłatność ponoszona jest w następujący sposób i w następującej kolejności:

- 1) osoba skierowana do domu pomocy społecznej płaci nie więcej niż 70% swojego dochodu,
- 2) małżonek, zstępni przed wstępnymi zgodnie z umową zawartą z kierownikiem ośrodka pomocy społecznej, przy czym rodzina nie może być zobowiązana do ponoszenia opłat, jeżeli posiadany dochód na osobę jest niższy od 300% kryterium dochodowego na osobę; ponadto kwota dochodu tej rodziny pozostająca po wniesieniu opłaty nie może być niższa niż 300% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie,
- 3) gmina, z której osoba została skierowana w wysokości różnicy między średnim kosztem utrzymania w domu pomocy społecznej a opłatami wnoszonymi przez mieszkańca domu pomocy społecznej i jego rodzinę.

Na terenie Gminy Krosno funkcjonują dwa Domy Pomocy Społecznej o zasięgu ponadlokalnym.

Dom Pomocy Społecznej Nr 1 przy ul. Żwirki i Wigury 4a, który posiada 88 miejsc statutowych, w tym dla osób w podeszłym wieku 63 miejsca i dla osób przewlekle somatycznie chorych 25 miejsc. Dom Pomocy Społecznej Nr 2 przy ul. Kletówki 7, posiada 40 miejsc statutowych i przeznaczony jest dla osób przewlekle psychicznie chorych.

Obydwa domy pomocy posiadają wymagane standardy i decyzją Wojewody Podkarpackiego uzyskały zezwolenie na prowadzenie domu pomocy społecznej na czas nieokreślony.

W 2013 r. średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca w Domu Pomocy Społecznej Nr 1 wynosił:

2.674 zł w okresie od stycznia do lutego,

2.848,16 zł w okresie od marca do grudnia

Średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca Domu Pomocy Społecznej Nr 2 wynosił:

3.198 zł w okresie od stycznia do lutego,

3.409,99 zł w okresie od marca do grudnia.

W 2013 r. w Domach Pomocy Społecznej w Krośnie umieszczonych zostało 12 osób, w tym:

- 6 osób to mieszkańcy Krosna; za 3 osoby różnicę między opłatą wnoszoną przez mieszkańca a średnim miesięcznym kosztem utrzymania w DPS w całości pokrywa Gmina Krosno, za 3 osoby opłatę wnosi mieszkaniowiec i rodzina zobowiązana do wnoszenia opłat.
- 6 osób to mieszkańcy innych gmin.

W 2013 r. z terenu gminy Krosno zostały umieszczone w domu pomocy społecznej na terenie innego powiatu 2 osoby, za które różnicę między średnim kosztem utrzymania w DPS a opłatą wnoszoną przez mieszkańca pokrywa Gmina Krosno.

Pomoc dla osób usamodzielnianych.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Krośnie realizując zadania powiatu wynikające z ustawy o pomocy społecznej udzielił pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki dla 2 osób usamodzielnianych - wychowanków młodzieżowego ośrodka wychowawczego. Warunkiem uzyskania pomocy jest zobowiązanie się osoby usamodzielnianej do realizacji indywidualnego programu usamodzielnienia

Na ten cel w 2013 r. wydatkowana była kwota 8.894 zł, były to środki własne gminy.

Praca socjalna.

Jedną z form świadczeń niepieniężnych oferowaną przez ośrodek pomocy jest świadczenie w formie pracy socjalnej. Praca socjalna polega na wzmocnieniu i mobilizowaniu osób i rodzin do wychodzenia z trudnej sytuacji życiowej oraz pomocy w załatwieniu spraw urzędowych i innych ważnych spraw bytowych.

Efektem prowadzonej pracy socjalnej było niejednokrotnie podjęcie pracy przez osoby bezrobotne, ustalenie stopnia niepełnosprawności, podjęcie leczenia specjalistycznego, zerwanie z nałogiem, podjęcie kroków o uzyskanie alimentów bądź ustalenia ojcostwa, zmobilizowanie do

utrzymania czystości osobistej i utrzymania mieszkania w czystości, zmobilizowanie osób do podjęcia nauki i podnoszenia kwalifikacji.

W ramach pracy socjalnej - pracownicy socjalni nawiązywali kontakty i współpracę między innymi z:

- Sądem Rejonowym Wydziałem Rodzinnym i Nieletnich oraz kuratorami zawodowymi i społecznymi,
- Komendą Miejską Policji,
- Strażą Miejską,
- Urzędem Miasta i poszczególnymi wydziałami,
- personelem medycznym, lekarzami i pielęgniarkami Przychodni Rejonowych i Poradni Specjalistycznych, szczególnie Poradni Zdrowia Psychicznego i Poradni Odwykowej,
- Rejonowym Urzędem Pracy,
- Zakładem Ubezpieczeń Społecznych,
- Kościołem,
- Radami Dzielnicy i Radami Osiedli,
- pedagogami szkolnymi,
- organizacjami pozarządowymi.

Nawiązana współpraca z instytucjami i organizacjami pozarządowymi dawała konkretne efekty w postaci pełniejszego zaspokajania potrzeb mieszkańców Krosna.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie współpracował z Polskim Komitetem Pomocy Społecznej w realizacji unijnego Programu PEAD - dostarczanie żywności dla najuboższej ludności Unii Europejskiej. Pracownicy socjalni kwalifikowali rodziny i osoby samotne do pomocy w formie żywności, wydawali zaświadczenia na podstawie, których rodziny i osoby samotne otrzymywały żywność. Z terenu gminy Krosno zakwalifikowano 1.298 rodzin - o liczbie osób w tych rodzinach 3.282.

Pracownicy socjalni kwalifikowali również rodziny będące klientami pomocy społecznej do paczek świątecznych wydawanych przez Polski Czerwony Krzyż. Wytypowano 100 rodzin, były to przede wszystkim rodziny wielodzietne a także rodziny w których występowała niepełnosprawność lub samotne wychowywanie dzieci.

W 2013 r. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie włączył się do ogólnopolskiej akcji pomocy rodzinom żyjącym w trudnej sytuacji materialnej pn. „Szlachetna Paczka”. Nawiązano współpracę z liderami projektu działającymi przy Stowarzyszeniu WIOSNA. Do pomocy w ramach tej akcji pracownicy socjalni wytypowali 30 rodzin, Stowarzyszenie zakwalifikowało 17 krośnieńskich rodzin.

W ramach pracy socjalnej pracownicy socjalni dokonywali częściowej kwalifikacji dzieci i młodzieży na zorganizowany wypoczynek letni podczas wakacji. Organizatorami wypoczynku były podmioty wyłonione w ramach otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych na rzecz mieszkańców miasta Krosna w 2013 roku.

Na kolonie, półkolonie i obozy zakwalifikowano 46 dzieci z rodzin objętych świadczeniami pomocy społecznej.

Współpracując z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie upowszechnienia ofert pracy oraz organizowania prac społecznie użytecznych realizowano założenia ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Pracownicy socjalni informowali bezrobotnych klientów pomocy społecznej o wolnych miejscach pracy, poradnictwie zawodowym i szkoleniach. Typowali osoby bezrobotne bez prawa do zasiłku dla bezrobotnych, a korzystające z świadczeń pomocy społecznej do wykonywania prac społecznie użytecznych na rzecz gminy. Potrzeby Gminy Krosno w zakresie wykonywania prac społecznie użytecznych na rok 2013 zostały określone na 9.600 godzin rocznie, dla 24 osób.

W 2013 roku Ośrodek nasz wytypował 174 osoby do wykonywania prac społecznie użytecznych. Powiatowy Urząd Pracy wydał skierowania do prac społecznie użytecznych dla 38 osób, 1 osoba zrezygnowała z wykonywania prac, 2 osoby nie zostały przyjęte przez pracodawcę.

W celu wzmocnienia współpracy przy podejmowaniu działań wzmacniających aktywność zawodową i społeczną osób bezrobotnych, które są jednocześnie świadczeniobiorcami ośrodka pomocy społecznej w 2013 r. zawarte zostało porozumienie pomiędzy Powiatowym Urzędem Pracy w Krośnie a Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie w Krośnie. Zgodnie z porozumieniem utworzony został zespół ds. reintegracji zawodowo – społecznej osób bezrobotnych w skład którego weszli; ze strony urzędu pracy – doradca zawodowy i pośrednik pracy, a ze strony ośrodka pomocy – czterech pracowników socjalnych pracujących w rejonach opiekuńczych.

W miesiącu grudniu 2013 r. na terenie Krosna utworzona została samorządowa jednostka budżetowa – Centrum Integracji Społecznej. Zgodnie z założeniami ustawy o zatrudnieniu socjalnym Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Krośnie w 2013 r. skierował do uczestnictwa w zajęciach prowadzonych przez Centrum Integracji Społecznej w Krośnie 19 osób. W wyniku procesu rekrutacyjnego dokonanego przez pracowników Centrum, spośród osób skierowanych, do uczestnictwa w zajęciach CIS zakwalifikowanych zostało 5 osób.

Pracownicy socjalni zatrudnieni w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie, do zadań, których należy między innymi prowadzenie pracy socjalnej, posiadają odpowiednie przygotowanie zawodowe i nieustannie podnoszą swoje kwalifikacje. Dziesięciu pracowników socjalnych ma wykształcenie wyższe, pracownicy socjalni z wykształceniem średnim – policealnym to w większości pracownicy z długoletnim stażem pracy. Spośród pracowników pracujących w rejonach opiekuńczych szesnastu pracowników posiada specjalizację I stopnia w zakresie pracy socjalnej, trzech pracowników posiada specjalizację II stopnia, w zakresie: pracy

socjalnej z osobami będącymi ofiarami przemocy, pracy socjalnej z osobami bezrobotnymi, pracy socjalnej z uzależnionymi w szczególności od alkoholu i narkotyków. Jeden pracownik kontynuuje studia I stopnia o kierunku praca socjalna, dwóch pracowników kontynuuje studia II stopnia o kierunku praca socjalna.

Pracownicy socjalni zajmujący się rodzinami z problemem alkoholowym mają specjalistyczne, kierunkowe przygotowanie – troje ma wykształcenie wyższe, jeden oprócz ukończenia Policealnego Studium Pracowników Socjalnych i specjalizacji II stopnia, ukończył Studium Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Studium Terapii Uzależnień, otrzymał certyfikat terapeuty uzależnień a obecnie podnosi kwalifikacje i kontynuuje studia I stopnia niestacjonarne o kierunku praca socjalna

W 2013 r. pracą socjalną objęto 1.001 rodzin, o liczbie osób w tych rodzinach 2.636.

Pomoc w ramach interwencji kryzysowej

Dział Interwencji Kryzysowej oraz hostel przeznaczony dla osób - ofiar przemocy w rodzinie ma swoją siedzibę w Krośnie przy ul. Legionów 8. Pomieszczenie hostelowe, to obecnie trzy pokoje z łazienkami oraz wspólna dla wszystkich kuchnia i pralnia.

Dział Interwencji Kryzysowej w 2013 r. realizował swoje zadania programowe poprzez:

- diagnozowanie i rozpoznawanie sytuacji kryzysowych w rodzinach na terenie miasta Krosna,
- podejmowanie działań interwencyjnych,
- specjalistyczne poradnictwo prawne, socjalne, psychologiczne i rodzinne,
- współpracę z instytucjami,
- udzielanie pomocy i wsparcia osobom i rodzinom, które znalazły się w trudnych sytuacjach życiowych, zostały dotknięte przemocą, alkoholizmem oraz tym, którzy nie radzą sobie w obecnych warunkach życia społecznego,
- udzielanie schronienia w hostelu.
- prowadzenie prelekcji na temat przemocy w placówkach szkolnych.
- prowadzenie Programu Korekcyjno-Edukacyjnego dla sprawców przemocy w gminie Krosno

W okresie sprawozdawczym od dnia 1.01.2013 r. do dnia 31.12.2013 r. Dział Interwencji Kryzysowej udzielił wsparcia 452 rodzinom.

Problemy osób i rodzin zgłaszających się do ośrodka dotyczyły w szczególności:

- konfliktów w rodzinie (kryzysy małżeńskie, konflikty międzypokoleniowe, trudności wychowawcze) - 263 sprawy
- przemocy w rodzinie (fizycznej, psychicznej, ekonomicznej) - 267 spraw,

- długotrwałego bezrobocia i związanych z nim trudnościami finansowymi -47 spraw,
- trudności wychowawczych - 89 spraw
- uzyskania świadczeń socjalnych z pomocy społecznej - 105 spraw,
- trudności mieszkaniowych (brak mieszkania lub przeludnienie) - 36 spraw,
- spraw związanych z rozwodem i separacją - 53 sprawy,
- uzależnienia od alkoholu - 126 spraw,
- problemów psychologicznych i tendencji do prób samobójczych - 115 spraw,
- ustalenia alimentacji - 44 sprawy,
- ustalenia ojcostwa -11 spraw,
- bezdomności - 1 sprawa,
- inne - 26 spraw.

Działania interwencyjne przebiegały w formie kontaktu telefonicznego, bezpośredniego kontaktu w ośrodku, interwencji w miejscu zamieszkania osoby lub rodziny będącej w kryzysie.

W hostelu udzielono schronienia 22 osobom, które z powodu trudności mieszkaniowych, ochrony macierzyństwa oraz zdarzenia losowego (zalane mieszkania podczas remontu budynku) znalazły się w trudnej sytuacji kryzysowej.

Rodzinom i osobom, które trwale lub przejściowo znalazły się w trudnej sytuacji życiowej służył również pomocą pracownik socjalny, psycholog prowadząc terapię indywidualną i rodzinną oraz konsultant prawny.

Porady udzielane były w siedzibie Działu Interwencji Kryzysowej:

porady prawne raz w tygodniu we wtorek od godz. 7:30 do 15:30,

porady socjalne od poniedziałku do piątku w godz. 7:30 do 15:30

wsparcie psychologiczne od poniedziałku do piątku w godz. od 7:30 do 15:30.

Specjaliści udzielający porad indywidualnych mają odpowiednie warunki do pracy, zapewniające dyskrecję.

Podobnie jak w latach ubiegłych współpracowano ze specjalistami zatrudnionymi w Poradni Odwykowej, Miejskiej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, pedagogami krośnieńskich szkół i kuratorami sądowymi. Współpracowano również z różnymi instytucjami i organizacjami m. in. Polskim Czerwonym Krzyżem, Polskim Komitetem Pomocy Społecznej, Policją, Sądem, Prokuraturą, Towarzystwem Pomocy im. św. Brata Alberta i Towarzystwem Przyjaciół Dzieci.

W celu właściwego realizowania założeń ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie Rada Miasta Krosna Uchwałą Nr XXXV/306 z dnia 30 listopada 2012r. uchwaliła Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na rok 2013.

W Dziale Interwencji Kryzysowej funkcjonuje również Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Członkowie Zespołu zostali powołanie Zarządzeniem Nr 85/11 Prezydenta Miasta Krosna z dnia 25 marca 2011 r. Posiedzenia członków Zespołu odbywały się co kwartał.

Przewodniczący Zespołu dla każdej rodziny, w której pojawił się problem przemocy powołał grupę roboczą, w których skład wchodził przedstawiciele instytucji działających na rzecz danej rodziny. Zostało spisanych w ciągu roku 802 protokoły ze spotkań grup roboczych. Głównym problemem będącym przedmiotem prac grup roboczych była przemoc domowa, a co za tym idzie realizacja procedury „Niebieskiej Karty”. Spotkania grup roboczych odbywały się systematycznie w zależności od zgłaszanych potrzeb i problemów.

W 2013 r. pomocą ze strony członków Zespołu Interdyscyplinarnego objętych zostało 267 rodzin. O zakończeniu procedury „Niebieska Karta” postanowiono w 161 przypadkach, natomiast pozostałe rodziny są nadal monitorowane.

Na realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy wydatkowano kwotę 29.470 zł, były to środki z budżetu gminy.

Koszt utrzymania Działu Interwencji Kryzysowej w 2013 roku wyniósł 167.148 zł, w tym środki z budżetu gminy stanowiły kwotę 137.148 zł, środki z budżetu państwa stanowiły kwotę 30.000 zł.

Realizacja projektu systemowego EFS

W 2013 r. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Krośnie rozpoczął realizację projektu systemowego zaplanowanego na okres 01.01.2013 r. – 30.06.2015 r. w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki współfinansowanego przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Projekt pt. „Czas na aktywność w gminie Krosno” jest projektem realizowanym w ramach: Priorytetu VII. Promocja integracji społecznej, działania 7.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji, poddziałania 7.1.2 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez powiatowe centra pomocy rodzinie.

Celem głównym projektu jest zwiększenie aktywności społecznej, zawodowej i edukacyjnej poprzez przygotowanie 140 uczestników projektu, w tym kobiet i mężczyzn z gminy Krosno, do wejścia lub powrotu na rynek pracy do 30 czerwca 2015 r.

Wybór uczestników projektu uwarunkowany jest specyficznymi potrzebami pomocy społecznej w Krośnie, wyrażonymi m.in. w Strategii rozwiązywania problemów społecznych. Strategia ta wśród priorytetowych celów

strategicznych wymienia m.in. profilaktykę zjawisk dotyczących marginalizacji i wykluczenia społecznego osób niepełnosprawnych, bezrobotnych, bezdomnych i innych oraz pobudzanie aktywności własnej rodziny oraz osób korzystających z pomocy przy rozwiązywaniu problemów. Grupami docelowymi projektu są osoby z gminy Krosno, korzystające ze świadczeń pomocy społecznej i w wieku aktywności zawodowej – w 2013 r. projektem objętych zostało 60 takich osób.

Cel główny projektu jest realizowany poprzez następujące cele szczegółowe:

1. Wzrost kompetencji życiowych i społecznych uczestników projektu.
2. Podniesienie umiejętności i kwalifikacji zawodowych wszystkich uczestników projektu.
3. Zdobycie wiedzy w zakresie własnych predyspozycji zawodowych oraz zwiększenie motywacji do podejmowania aktywności zawodowej uczestników projektu.

W ramach projektu przeprowadzana była aktywizacja zawodowa poprzez doszkalać, podnoszenie kwalifikacji i rozwijanie zdolności w następujących specjalnościach:

- Prawo jazdy kat. C i C + E wraz ze świadectwem kwalifikacji,
- Opiekun osób starszych i chorych wraz z kursem prawa jazdy kat. B,
- Kosmetyka praktyczna,
- Operator koparko-ładowarki,
- Spawacz metodą TIG.

Uczestnicy projektu objęci zostali specjalistycznym doradztwem zawodowym (indywidualnym i grupowym), mającym na celu ukierunkowanie ścieżki zawodowej, a także zdobyli umiejętności efektywnego poszukiwania pracy, przygotowania CV, listu motywacyjnego, podania o pracę oraz przygotowani zostali do rozmowy kwalifikacyjnej. Dodatkowo przygotowano uczestników projektu do pełnienia ról społecznych oraz zmiany ich postaw życiowych poprzez trening kompetencji podstawowych i społecznych (warsztaty psychologiczne).

Ponadto zorganizowana została grupa wsparcia dla kobiet posiadających dziecko niepełnosprawne, w ramach której odbyły się zajęcia z psychologiem, radcą prawnym oraz ratownikiem medycznym.

Całkowita wartość projektu wyniosła 288.381 zł, z tego wartość dofinansowania ze środków EFS stanowiła kwotę 260.481 zł, wkład własny gminy wynosił 27.900 zł.

WSPARCIE RODZINY I SYSTEM PIECZY ZASTĘPCZEJ

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Krośnie Zarządzeniem Nr 296/11 Prezydenta Miasta Krosna z dnia 25 listopada 2011 r. został wyznaczony na

organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. Uchwałą Nr XXIII/331/11 Rady Miasta Krosna z dnia 30 grudnia 2011 r. podmiotem do realizacji zadań w zakresie wspierania rodziny również wyznaczony został Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie.

Zadania wynikające z ustawy z dnia 09.06.2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz. U. z 2013r. poz. 154 ze zm.) realizuje Dział ds. Asysty Rodziny i Pieczy Zastępczej Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Krośnie. Powyższa ustawa nałożyła na gminę obowiązek opracowania „3-letniego Programu Wspierania Rodziny”, na powiat obowiązek opracowania „3-letniego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej”.

Uchwałą Rady Miasta Krosna z dnia 27 marca 2013r Nr XL/811/13 przyjęto „Program Wspierania Rodziny i Rozwoju Pieczy Zastępczej w Krośnie na lata 2013-2015”. Jego zadaniem jest wielowymiarowy i zintegrowany system wsparcia dla mieszkańców miasta Krosna, tworzenie oraz wspieranie rodzinnych form pieczy zastępczej a także wsparcie dla osób usamodzielnianych z rodzin zastępczych oraz placówek opiekuńczo-wychowawczych.

W 2013 r. na działania z zakresu wspierania rodziny i pieczy zastępczej wydatkowana była łączna kwota 1.030.566 zł, z tego: z budżetu państwa 82.592 zł, z budżetu gminy Krosno 775.891 zł, z budżetu innych powiatów 172.083 zł.

Szczegółowe informacje dotyczące realizacji założeń Programu wraz z danymi zawiera Załącznik Nr 1 do niniejszego sprawozdania: „Roczne sprawozdanie z realizacji Programu wspierania rodziny i rozwoju pieczy zastępczej za 2013 rok”.

POMOC Z FUNDUSZU PRZECIWALKOHOLOWEGO

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Krośnie realizował również zadania wynikające z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz zadania wynikające z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii. Na realizację tych zadań Rada Miasta Krosna Uchwałą Nr XXXV/601/12 z dnia 30 listopada 2012 r. uchwaliła Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2013.

Powyższy Program częściowo realizowany był przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Krośnie. W 2013 r. na realizację programu Ośrodek wydatkował kwotę 620.090 zł, w tym środki własne gminy stanowiły kwotę 619.490 zł, kwota 600 zł pochodziła z innych źródeł (darowizny).

Sprawozdanie dotyczące realizacji Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii za rok 2013 było tematem obrad LIII Sesji Rady Miasta Krosna, dnia 26 lutego 2014 r.

ŚWIADCZENIA RODZINNE

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Krośnie od dnia 1 maja 2004 roku realizuje zadania przewidziane ustawą z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz. U. z 2006r. Nr 139, poz. 992 z późn. zm).

Sekcja Świadczeń Rodzinnych wykonuje zadania zlecone gminie w zakresie ustalania uprawnień do świadczeń rodzinnych i ich wypłaty. Świadczenia te są świadczeniami udzielanymi na roczne okresy zasiłkowe na podstawie wniosku osoby zainteresowanej. W ramach tego zadania realizuje się świadczenia: zasiłek rodzinny i dodatki do zasiłku rodzinnego oraz świadczenia opiekuńcze w skład, których wchodzi świadczenie pielęgnacyjne i zasiłek pielęgnacyjny.

Prawo do zasiłku rodzinnego i dodatków do tego zasiłku przysługuje: rodzicom, jednemu z rodziców albo opiekunowi faktycznemu dziecka albo osobie uczącej się. Ustalone prawo do zasiłku rodzinnego jest warunkiem otrzymywania dodatków do zasiłku.

Zasiłek rodzinny jest świadczeniem, które przysługuje rodzinie po spełnieniu przez nią określonych kryteriów, zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 sierpnia 2012 r. Dz.U. poz.959 w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny oraz wysokości świadczeń rodzinnych. Zasiłek rodzinny przysługuje jeśli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 539 zł, w przypadku rodziny, której członkiem jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności, nie przekracza kwoty 623 zł.

Zasiłek rodzinny, który ma na celu częściowe pokrycie wydatków na utrzymanie dziecka, przysługuje do 18 roku życia, bądź jeżeli dziecko uczy się w szkole do 21 roku życia. Warunkiem otrzymywania zasiłku rodzinnego na dziecko w wieku do 24 roku życia jest kontynuowanie nauki w szkole lub w szkole wyższej i legitymowanie się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności.

W okresie od 1 stycznia 2013 r. do 31 grudnia 2013 r. z zasiłku rodzinnego skorzystało 2.713 rodzin, na kwotę 2.809.195 zł.

Wysokość zasiłku rodzinnego miesięcznie wynosi

- a) na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia, kwota 77 zł
- b) na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia, do ukończenia 18 roku życia, kwota 106 zł
- c) na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia, do ukończenia 24 roku życia, kwota 115 zł

Katalog świadczeń rodzinnych jest szeroki, a prawo do poszczególnych świadczeń uzależnione jest od spełnienia przez osobę ubiegającą się i jej rodzinę określonych w ustawie warunków.

Dodatki do zasiłku rodzinnego:

1. Dodatek z tytułu urodzenia dziecka, przysługuje w wysokości 1.000 zł – z tego tytułu wypłacono 143 świadczenia, na kwotę 143.000 zł.
2. Dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, przysługuje osobie uprawnionej do urlopu wychowawczego, jeżeli pozostawała w zatrudnieniu, co najmniej 6 miesięcy bezpośrednio przed uzyskaniem prawa do tego urlopu. Kwota tego dodatku wynosi 400 zł miesięcznie – wypłacono 1.286 świadczeń, na kwotę 502.202 zł.
3. Dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka, przysługuje w wysokości 170 zł miesięcznie lub w przypadku samotnego wychowywania dziecka, legitymującego się orzeczeniem o niepełnosprawności lub znacznym stopniu niepełnosprawności, dodatek przysługuje w wysokości 250 zł na dziecko. Łącznie w ramach tego dodatku wypłacono 1.435 świadczeń, na kwotę 252.190 zł.
4. Dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego przysługuje na pokrycie zwiększonych wydatków związanych z rehabilitacją i kształceniem dziecka niepełnosprawnego, dodatek przysługuje w wysokości: - na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia 60 zł, na dziecko powyżej 5 roku życia do ukończenia 24 roku życia 80 zł. Z tego tytułu wypłacono 2.918 świadczeń, na kwotę 225.100 zł.
5. Dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego, jest to dodatek na częściowe pokrycie wydatków związanych z rozpoczęciem w szkole nowego roku szkolnego, dodatek wypłaca się jednorazowo, w wysokości 100 zł na dziecko. Dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego przysługuje również na dziecko rozpoczynające roczne przygotowanie przedszkolne. Z tego tytułu wypłacono 1.698 świadczeń, na kwotę 169.800 zł.
6. Dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania przysługuje na częściowe pokrycie wydatków związanych z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły podstawowej, ponadgimnazjalnej i szkoły artystycznej oraz gimnazjum, w przypadku dziecka lub osoby uczącej się, legitymującej się orzeczeniem o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności w wysokości 90 zł miesięcznie na dziecko, albo na pokrycie wydatków związanych z zapewnieniem dziecku możliwości dojazdu do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły, w przypadku dojazdu do szkoły ponadgimnazjalnej, a także szkoły artystycznej – w wysokości 50 zł miesięcznie na dziecko. Dodatek przysługuje przez 10 miesięcy w roku w okresie pobierania nauki od września do czerwca następnego

roku kalendarzowego. Z tego tytułu wypłacono 513 świadczeń, na kwotę 26.210 zł.

7. Dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej przysługuje, jeżeli w rodzinie wychowuje się troje albo więcej dzieci uprawnionych do zasiłku rodzinnego. Dodatek przysługuje w wysokości 80 zł miesięcznie na trzecie i każde kolejne dziecko. Z tego tytułu wypłacono 4.026 świadczeń, na kwotę 322.080 zł.

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka w wysokości 1.000 złotych - wprowadzona ustawą z dnia 29 grudnia 2005 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. Nr 12, poz. 67) – przysługuje niezależnie od uprawnień do dodatku z tytułu urodzenia dziecka oraz dochodu rodziny. Wypłacana jest na pisemny wniosek w terminie dwunastu miesięcy od dnia narodzin dziecka. W 2013 roku wypłacono tych świadczeń na łączną kwotę 329.000 zł.

Świadczenia opiekuńcze:

1. Świadczenie pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub z innej pracy zarobkowej w związku z koniecznością opieki nad dzieckiem przysługuje, jednemu z rodziców lub opiekunowi prawnemu, jeżeli nie podejmuje lub rezygnuje z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad dzieckiem legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami, o których mowa w ustawie o rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych albo o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Ustawa z dnia 19 listopada 2009 r o zmianie niektórych ustaw związanych z realizacją wydatków budżetowych rozszerzyła krąg osób uprawnionych do ubiegania się o świadczenia pielęgnacyjne jak również zostało zniesione kryterium dochodowe, obowiązujące przy ubieganiu się o świadczenie pielęgnacyjne. Aktualnie uprawnionymi poza rodzicami oraz opiekunami prawnymi, opiekunami faktycznymi są wszystkie osoby na których ciąży obowiązek alimentacyjny wobec osoby wymagającej opieki. Świadczenie wg nowej regulacji przysługuje również rodzinie zastępczej spokrewnionej z dzieckiem.

Kwota świadczenia pielęgnacyjnego wynosiła 520 zł miesięcznie do czerwca 2013 r , która uległa zmianie od 1 lipca 2013 r na kwotę 620 zł. W 2013r. wypłacono 1.597 świadczeń pielęgnacyjnych, na kwotę 898.778 zł.

Osobom pobierającym świadczenie pielęgnacyjne w związku z opieką nad dzieckiem, udzielana była pomoc finansowa w wysokości 100 zł miesięcznie do czerwca 2013 r. Pomocy takiej udzielono na kwotę 56.700 zł

Natomiast od miesiąca lipca 2013 r osobom pobierającym świadczenie pielęgnacyjne w związku z opieką nad dzieckiem, wypłacono dodatek do tego świadczenia w wysokości 200 zł, na kwotę 169.000 zł.

Za osobę pobierającą świadczenie pielęgnacyjne, Ośrodek opłaca składki na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne.

2. Specjalny zasiłek opiekuńczy, który wszedł w życie od 1 lipca 2013r. na podstawie ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych ustaw. Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2012 r. poz. 788 i 1529) ciąży obowiązek alimentacyjny, jeżeli rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w związku z koniecznością sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Kwota specjalnego zasiłku opiekuńczego wynosiła 520 zł miesięcznie

W 2013 r. wypłacono 57 świadczeń, na kwotę 29.449 zł.

Za osobę pobierającą specjalny zasiłek opiekuńczy, Ośrodek opłaca składki na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne

3. Zasiłek pielęgnacyjny przyznaje się w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia osobie niepełnosprawnej opieki i pomocy innej osoby, w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji. Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje niepełnosprawnemu dziecku, osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności lub osobie, która ukończyła 75 lat. Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje także osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia. Wysokość zasiłku pielęgnacyjnego wynosi 153 zł. W 2013 r. wypłacono 20.431 zasiłków pielęgnacyjnych, na kwotę 3.125.943 zł.

W roku 2013 świadczenia rodzinne w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Krośnie pobierało 4.600 rodzin.

FUNDUSZ ALIMENTACYJNY

Ustawa z dnia 07.09.2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t. j. Dz. U. z 2012r. poz. 1228 z późn. zm.).

Osobą uprawnioną do świadczeń z funduszu alimentacyjnego jest dziecko, które ma zasądzone alimenty od rodzica, jeżeli egzekucja alimentów jest bezskuteczna. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują na dziecko do ukończenia przez nie 18 lat, 25 lat pod warunkiem, że uczy się ono w szkole lub szkole wyższej lub bezterminowo, gdy posiada orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności. Egzekucja jest bezskuteczna, jeżeli w okresie dwóch miesięcy przed złożeniem wniosku o świadczenie z funduszu alimentacyjnego komornik nie wyegzekwował pełnej należności z tytułu zaległych i bieżących zobowiązań alimentacyjnych. Bezskuteczność egzekucji potwierdza komornik sądowy odpowiednim zaświadczeniem. W przypadku, gdy egzekucja alimentów nie jest prowadzona w Polsce, gdyż dłużnik mieszka za granicą, w celu potwierdzenia bezskuteczności egzekucji, do wniosku o przyznanie świadczenia z funduszu alimentacyjnego wnioskodawca musi dołączyć odpowiednie zaświadczenie z sądu okręgowego (lub innego właściwego sądu) lub zagranicznej instytucji egzekucyjnej, potwierdzające bezskuteczność egzekucji zasądzonych alimentów lub niemożność prowadzenia egzekucji. Aby nabyć prawo do świadczenia z funduszu alimentacyjnego dziecko, które ma zasądzone alimenty nie musi być wychowywane przez rodzica samotnie. Prawo do świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługuje też na dzieci wychowywane przez rodzica, który zawarł kolejny związek małżeński, żyje w nieformalnym związku lub mąż/zona nie płaci zasądzonych alimentów. W takich przypadkach rodzic zobowiązany do alimentacji nie jest wliczany do składu rodziny, więc jego dochód nie jest brany pod uwagę przy ustalaniu prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego.

Prawo do świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługuje, jeżeli przeciętny miesięczny dochód netto na osobę w rodzinie w roku poprzedzającym okres świadczeniowy nie przekracza 725 zł.

Świadczenia przysługują w kwocie bieżąco zasądzonych alimentów, nie więcej jednak niż po 500 zł na każde z uprawnionych do alimentów dzieci.

Dłużnik alimentacyjny jest zobowiązany do zwrotu organowi właściwemu wierzyciela należności w wysokości świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej, łącznie z ustawowymi odsetkami (20% z tego stanowi dochód organu właściwego wierzyciela, 20% dochód organu właściwego dłużnika i 60% dochód budżetu państwa). Po zakończeniu okresu świadczeniowego lub po uchyleniu decyzji w sprawie przyznanych świadczeń z funduszu alimentacyjnego, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Krośnie jako organ właściwy wierzyciela wydaje decyzję dla dłużnika zobowiązującą do zwrotu należności z tytułu

wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego. W przypadku nieuregulowania w/w zobowiązania organ właściwy wierzyciela przekazuje sprawę na drogę postępowania egzekucyjnego w administracji. Dłużnika alimentacyjnego wzywa się upomnieniem do uregulowania należności. Następnie wystawia się tytuły wykonawcze dla każdego dłużnika, które następnie przekazywane są do realizacji właściwym Naczelnikom Urzędu Skarbowego.

Zgodnie z w/w ustawą organ właściwy dłużnika jest zobowiązany do prowadzenia postępowania wobec dłużników alimentacyjnych. W przypadku bezskuteczności egzekucji osoba uprawniona do alimentów (dziecko za pośrednictwem swego przedstawiciela ustawowego, pełnoletnia osoba ucząca się) może złożyć do organu właściwego wierzyciela wniosek o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego.

Poza tym w przypadku przyznania osobie uprawnionej świadczenia z funduszu alimentacyjnego organ właściwy wierzyciela „z urzędu” występuje z wnioskiem do organu właściwego dłużnika o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego. Po otrzymaniu takiego wniosku, organ właściwy dłużnika przeprowadza wywiad alimentacyjny, w celu ustalenia sytuacji rodzinnej, dochodowej i zawodowej dłużnika alimentacyjnego, a także jego stanu zdrowia oraz przyczyn niełożenia na utrzymanie osoby uprawnionej, oraz odbiera od niego oświadczenie majątkowe. W przypadku gdy dłużnik alimentacyjny nie może wywiązać się ze swych zobowiązań z powodu braku zatrudnienia organ właściwy dłużnika zobowiązuje dłużnika alimentacyjnego do zarejestrowania się jako bezrobotny, albo jako poszukujący pracy, w przypadku braku możliwości zarejestrowania się jako bezrobotny; występuje do właściwego urzędu pracy z wnioskiem o aktywizację zawodową dłużnika alimentacyjnego. W razie braku możliwości aktywizacji zawodowej występuje z wnioskiem do starosty o skierowanie dłużnika alimentacyjnego do robót publicznych lub prac organizowanych na zasadach robót publicznych, określonych w przepisach o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. W przypadku uniemożliwienia przez dłużnika alimentacyjnego przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego, odmowy złożenia oświadczenia majątkowego oraz odmowy podjęcia prac, w ramach aktywizacji zawodowej, uchylania się od nich lub odmowy zarejestrowania się jako bezrobotny, odmowy zarejestrowania się jako poszukujący pracy w przypadku braku możliwości zarejestrowania się jako bezrobotny, organ właściwy dłużnika składa wniosek o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 1 Kodeksu karnego oraz kieruje wniosek do starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego. Czynności te są poprzedzone wydaniem decyzji o uznaniu dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych (art. 5 ust. 3a w/w ustawy). Decyzji takiej nie wydaje się w stosunku do dłużników alimentacyjnych, którzy przez okres ostatnich 6 miesięcy wywiązywali się w każdym miesiącu ze zobowiązań alimentacyjnych

w kwocie nie niższej niż 50% kwoty bieżąco ustalonych alimentów. Obowiązkiem organu właściwego dłużnika jest poinformowanie organu właściwego wierzyciela oraz komornika sądowego o podjętych działaniach wobec dłużnika alimentacyjnego oraz o ich efektach.

Na podstawie art. 5 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, w celu ścisnięcia zadłużenia przeprowadzono następujące działania:

- przeprowadzono 91 wywiadów alimentacyjnych,
- wystosowano 18 wezwań dłużników alimentacyjnych do zarejestrowania się jako osoba bezrobotna,
- złożono 49 wniosków do Powiatowego Urzędu Pracy w Krośnie o aktywizację dłużników,
- wszczęto postępowanie w sprawie uchylania się od zobowiązań alimentacyjnych w 84 sprawach,
- wystosowano 84 zapytania do Komornika o stan egzekucji wobec dłużników,
- wydano 70 decyzji o uznaniu dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych,
- złożono 34 wnioski do prokuratury o ściganie z art. 209 kk (przestępstwo nie alimentacji),
- złożono 34 wnioski do Wydziału Komunikacji / Starosty o zabranie prawa jazdy dłużnikom,
- w 14 przypadkach umorzono postępowanie w sprawie uznania dłużnika za uchylającego się,
- złożono ok. 1.900 informacji do komornika o działaniach wobec dłużników oraz istotnych informacji niezbędnych do egzekucji,
- złożono ok. 500 informacji do innych gmin o podjętych działaniach wobec dłużników,
- wystawiono 237 upomnień,
- wystawiono 1.256 tytułów wykonawczych,
- wystawiono 396 decyzji zobowiązujących dłużników do zwrotu należności w wysokości świadczeń wypłacanych z funduszu alimentacyjnego,
- dokonano 60 przesyłów danych do rejestrów dłużników,
- wydano 15 decyzji w sprawie odmowy umorzenia zobowiązań alimentacyjnych dłużników alimentacyjnych,
- rozliczono 925 wpłat dłużników tytułem zwrotu należności alimentacyjnych,

W roku 2013 przyznanych było 5.146 świadczeń z funduszu alimentacyjnego na łączną kwotę 1.844.253 zł. W tej sprawie wydano 739 decyzji. Kwota zwrócona przez dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego wyniosła 285.042 zł.

DODATKI MIESZKANIOWE

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Krośnie prowadzi również postępowania w sprawach przyznawania, ustalania wysokości i wypłacania dodatków mieszkaniowych.

Dodatek mieszkaniowy, zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2013 r. poz. 966 z późn. zm.) przysługuje:

- najemcom oraz podnajemcom lokali mieszkalnych,
- osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych, do których przysługuje im spółdzielcze prawo do lokalu mieszkalnego,
- osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych znajdujących się w budynkach stanowiących ich własność i właścicielom samodzielnych lokali mieszkalnych,
- innym osobom mającym tytuł prawny do zajmowanego lokalu mieszkalnego i ponoszącym wydatki związane z jego zajmowaniem,
- osobom zajmującym lokal mieszkalny bez tytułu prawnego, oczekującym na przysługujący im lokal zamienny albo socjalny.

Progi dochodowe, jako jedne z przesłanek do przyznania dodatku mieszkaniowego określa art. 3 ust. 1 ustawy. O dodatek można ubiegać się, jeżeli średni miesięczny dochód na jedną osobę w okresie 3 miesięcy poprzedzających złożenie wniosku nie przekracza:

- wysokości 175% najniższej emerytury (brutto) – dla osoby mieszkającej samotnie („gospodarstwo jednoosobowe”) – 1.454,51 zł
- wysokości 125% najniższej emerytury (brutto) – dla rodziny, w której są co najmniej 2 osoby („gospodarstwo wieloosobowe) – 1.038,94 zł.

Wysokość najniższej emerytury na dzień 31.12.2012 r. wynosiła 831,15 zł.

Drugim warunkiem niezbędnym przy ubieganiu się o dodatek mieszkaniowy jest wielkość powierzchni zajmowanego lokalu. Normatywna powierzchnia użytkowa lokalu mieszkalnego lub budynku w przeliczeniu na liczbę członków gospodarstwa domowego wynosi:

- 35 m² - dla 1 osoby,
- 40 m² - dla 2 osób,
- 45 m² - dla 3 osób,
- 55 m² - dla 4 osób,
- 65 m² - dla 5 osób,
- 70 m² - dla 6 osób, a dla kolejnej osoby w rodzinie zwiększa się normatywną powierzchnię lokalu o 5 m².

Dopuszcza się przekroczenie powierzchni o 30% albo 50% pod warunkiem, że udział powierzchni pokoi i kuchni w powierzchni użytkowej lokalu nie przekracza 60%. Jeżeli w lokalach mieszkalnych zamieszkuje osoba niepełnosprawna poruszająca się na wózku lub osoba niepełnosprawna, której niepełnosprawność wymaga zamieszkiwania w oddzielnym pokoju normatywną powierzchnię powiększa się o 15 m². O wymogu zamieszkania

w oddzielnym pokoju orzekają Powiatowe Zespoły do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności.

Bardzo istotna jest również kwestia uregulowanych zaległych należności czynszowych.

Dodatku mieszkaniowego nie przyznaje się, jeżeli jego kwota byłaby niższa niż 2 % najniższej emerytury w dniu wydania decyzji.

W 2013 r. wydano łącznie 1.105 decyzji administracyjnych, w tym: 1.098 decyzji przyznających dodatki mieszkaniowe oraz 7 decyzji odmawiających przyznania dodatku mieszkaniowego.

Wyplacono 10.338 świadczeń, z tego:

- w zasobach komunalnych – 1.521 świadczeń,
- w zasobach spółdzielczych – 3.292 świadczenia,
- w zasobach wspólnot mieszkaniowych – 1.339 świadczeń,
- w zasobach prywatnych – 188 świadczeń,
- w zasobach TBS – 541 świadczeń,
- w pozostałych zasobach – 3.457 świadczeń,

Liczba wypłaconych dodatków nie jest równa liczbie osób, którym dodatek został przyznany, ponieważ dodatek mieszkaniowy przyznawany jest raz na sześć miesięcy dla jednej rodziny, zatem rodzina ta może ubiegać się dwukrotnie w ciągu roku o przyznanie dodatku.

W 2013 r. wypłacono dodatki mieszkaniowe na łączną kwotę 1.023.822 zł.

POWIATOWY ZESPÓŁ DO SPRAW ORZEKANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI

Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności dla Miasta Krosna i Powiatu Krośnieńskiego działa w oparciu o ustawę o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t.j. Dz.U. z 2011r. Nr 127, poz. 721 z późn. zm.).

Zespół funkcjonuje w strukturze organizacyjnej Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie, mieści się w Krośnie przy ul. Legionów 8,

Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności rozpatruje wnioski i wydaje orzeczenia o :

- niepełnosprawności osób, które nie ukończyły 16 roku życia,
- stopniu niepełnosprawności osób, które ukończyły 16 rok życia,
- wskazaniach do ulg i uprawnień osób posiadających orzeczenia o inwalidztwie lub niezdolności do pracy.

Liczba wydanych orzeczeń o niepełnosprawności i o stopniu niepełnosprawności za cztery kwartały 2013 r. wyniosła 4.720 z czego dla osób z powiatu krośnieńskiego ziemskiego – 3.272 a dla osób z miasta Krosna – 1.448.

Na utrzymanie Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w 2013 r. wydatkowano kwotę 644.349 zł, z tego: z budżetu państwa 524.994 zł, z budżetu powiatu krośnieńskiego – ziemskiego 21.000 zł, z budżetu gminy Krosno 98.355 zł.

Wykonanie

Ogółem za rok 2013 Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Krośnie wydatkował kwotę ogółem: 22.912.920 zł

w tym:

ze środków budżetu państwa	17.254.729 zł,
ze środków budżetu gminy Krosno	5.204.027 zł,
ze środków budżetu powiatu krośnieńskiego ziemskiego	21.000 zł,
ze środków budżetu innych powiatów	172.083 zł,
ze środków EFS	260.481 zł,
inne środki (darowizna)	600 zł.
Z ogólnej kwoty wydatkowano na:	
- utrzymanie ośrodka	2.294.875 zł,
w tym: środki budżetu gminy	1.710.855 zł,
środki budżetu państwa	584.020 zł,
- zasiłki i pomoc w naturze - środki budżetu państwa	3.424.753 zł,
- zasiłki i pomoc w naturze - środki budżetu gminy	286.390 zł,
- świadczenia zdrowotne od wypłacanych zasiłków stałych – środki budżetu państwa	123.484 zł,
- pokrycie kosztów wyżywienia	1.396.722 zł,
w tym: dotacja budżetu państwa	973.725 zł,
środki budżetu gminy	422.997 zł,
- przeciwdziałanie przemocy – środki budżetu gminy	29.470 zł,
- Interwencja Kryzysowa	167.148 zł,
w tym: środki budżetu państwa	30.000 zł,
środki budżetu gminy	137.148 zł,
- Wsparcie Rodziny i Piecza Zastępcza	1.030.566 zł,
w tym: środki budżetu państwa	82.592 zł,
środki budżetu gminy Krosno	775.891 zł,
środki budżetu innych powiatów	172.083 zł,
- przeciwdziałanie alkoholizmowi i narkomanii	620.090 zł,
w tym: środki budżetu gminy	619.490 zł,
inne środki (darowizna)	600 zł,
- Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności	644.349 zł,
w tym: środki budżetu państwa	524.994 zł,
środki budżetu gminy	98.355 zł,
środki budżetu starostwa krośnieńskiego	21.000 zł,
- Świadczenia rodzinne	11.582.870 zł,
w tym: środki budżetu państwa	11.511.161 zł,

środki budżetu gminy	71.709 zł,
- Dodatki mieszkaniowe – środki budżetu gminy	1.023.822 zł,
- projekt EFS	288.381 zł,
w tym: wkład własny gminy	27.900 zł,
środki EFS	260.481 zł.

Wykonanie stanowi około 99,54% zaplanowanego budżetu.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie przekazał do Urzędu Gminy dochody w kwocie 325.897 zł.

Na dzień 31 grudnia 2013 r. zatrudnienie w przeliczeniu na etaty wynosiło 65 etatów.

Opracowała:
Dyrektor Miejskiego Ośrodka
Pomocy Rodzinie w Krośnie
mgr Jolanta Matys

Załącznik nr 1
Roczne sprawozdanie z realizacji Programu wspierania rodziny i rozwoju
pieczy zastępczej za 2013 rok.